

За наукові КАДРИ

П'ЯТНИЦЯ,
6
ТРАВНЯ,
№ 15 (642).
1960 року
Ціна 20 коп.

ВЧОРА В СТОЛИЦІ НАШОЇ БАТЬКІВЩИНИ — МОСКВІ ВІДКРИ-
ЛАСЬ П'ЯТА СЕСІЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ СРСР П'ЯТОГО СКЛИКАННЯ.
З ДОПОВІДдю «ПРО СКАСУВАННЯ ПОДАТКІВ З РОБІТНИКІВ
ТА СЛУЖБОВЦІВ ТА ІНШІ ЗАХОДИ, СПРЯМОВАНІ НА ПІДВИЩЕН-
НЯ ДОБРОБУТУ РАДЯНСЬКОГО НАРОДУ» ВИСТУПИВ ГОЛОВА РА-
ДИ МІНІСТРІВ СРСР, ПЕРШИЙ СЕКРЕТАР ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІ-
ТЕТУ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ ДЕПУТАТ
М. С. ХРУЩОВ.

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

15 РОКІВ СЛАВНОЇ ПЕРЕМОГИ

15 років тому радянський народ і його Збройні Сили, керовані Комуністичною партією, завершили розгром фашистських загарбників. 9 травня 1945 року радянські люди і все прогресивне людство вперше відзначили День Перемоги над фашизмом.

Безсмертний подвиг нашого народу, воїнів Радянської Армії і Флоту, які відстояли на фронтах Великої Вітчизняної війни свободу і незалежність своєї Батьківщини і звільнили мільйони трудящих інших країн від фашистського поневолення, не померкне у віках.

Надзвичайно важким і довгим був наш шлях до перемоги. В пам'яті ще свіжі спогади про грізну небезпеку, про тяжкі жертви та неймовірні нестатки, яких довелося зазнати нашому народові під час Великої Вітчизняної війни. На Радянську державу був спрямований підступний удар такої сили, що жодна інша країна, крім нашої, не змогла б його відбити. Весь світ, затамувавши подих, слідкував за ходом гігантської битви, що розгорнулася на радянсько-німецькому фронті.

В ці важкі для нашої держави дні знайшлося чимало «пророків», які відкрито передікали неминучу поразку країни Рад. Видаючи бажане за дійсне, імперіалістичні кола США, Англії та інших капіталістичних країн підбурювали фашистських агресорів до війни проти СРСР і переконували їх в тому, що Червона Армія, як і більшовизм взагалі, протримаються в разі великої війни не більше 2—3 місяців. Імперіалісти США та Англії багато в чому сприяли створенню гітлерівської військової машини. Золотий дощ американських доларів спліднив німецьку воєнну промисловість, допоміг фашизмові створити смертоносну зброю, яка завдала народам Європи незчисленного горя.

Але історія ще раз насміялася над горе-пророками, які втішали себе ілюзіями про слабкість Радянської держави і її Збройних Сил. Життя показало, що Радянський лад є найкращою формою організації суспільства в мирний час і мобілізації всіх сил народу на відсіч ворогові в роки воєнних випробувань.

Збройні Сили СРСР, створені і випестувані Комуністичною партією на чолі з великим Леніним, не тільки витримали суворе випробування в горнілі надзвичайно важкої і довгої війни, але й довели свою перевагу над арміями імперіалістичних держав.

Як дорогоцінні алмази, вічно будуть сяяти у вінці радянської військової слави великі перемоги наших воїнів під Москвою і Сталінградом, під Курськом і Белгородом, на Дніпрі і біля стін Ленінграда, на Україні і в Білорусії, в

Прибалтиці і в Заполяр'ї, під Варшавою і Будапештом, під Берліном і Прагою. Велич нашої історичної перемоги над фашистськими загарбниками стає ще більш очевидною, якщо врахувати, що протягом майже всієї війни Радянська Армія вела важку боротьбу в єдиноборстві із збройними силами гітлерівської коаліції. Бойові дії наших західних союзників навіть після відкриття другого фронту в Європі відволікли настільки незначну кількість фашистських військ, що це не змогло рішуче вплинути на хід війни. Так, у важкий для нас 1942 рік англо-американці почали висадку своїх військ у північній Африці, куди було відведено лише 5 гітлерівських дивізій, тимчасом як на радянсько-німецькому фронті цих дивізій було до 270. Російські війська, визнавав президент США Рузвельт, «знищують більше живої сили і техніки армій держав осі, ніж всі 25 союзних країн разом узяті».

В боях з гітлерівськими недолюдками радянські воїни виявили масовий героїзм, якого ще не знала історія людства. Понад 7 мільйонів воїнів було нагороджено орденами і медалями, біля 12 тисяч удостоєно звання Героя Радянського Союзу.

Перемогу над німецьким фашизмом мужньо кував весь радянський народ, керований Комуністичною партією. Воєнна промисловість за останні 3 роки війни давала нашій армії щороку в середньому до 40 тисяч літаків, понад 30 тисяч танків, самохідних гармат та бронемашин, біля 220 тисяч гармат та мінометів.

Велика Вітчизняна війна закінчилася нашою повною всевітньою історичною перемогою. Радянські люди день за днем, година за годиною все впевненіше наближаються до заповітної мети всього людства — комунізму.

Радянський Союз — могутня соціалістична держава, оплот і надія всіх волелюбних народів — веде послідовну боротьбу за мир, за послаблення міжнародної напруженості, за повне роззброєння. Тільки рішенням IV сесії Верховної Ради СРСР наші Збройні Сили скорочено на 1 мільйон 200 тисяч чоловік. Тимчасом недавно президент США Ейзенхауер направив американському конгресу послання про бюджет на 1960—1961 рік, яким передбачається знову набагато збільшити витрати на військові цілі. Зростають військові видатки і в інших країнах капіталістичного табору.

Ці та подібні їм факти примушують радянських людей беззастановно підвищувати свою пильність, всемірно зміцнювати оборону своєї Вітчизни і всього могутнього табору соціалізму.

В БОРОТБІ ЗА ГЛИБОКЕ ОВОЛОДІННЯ МАЙБУТНЬОЮ СПЕЦІАЛЬНІСТЮ

27 квітня відкриті партійні збори університету заслухали й обговорили доповідь секретаря комітету комсомолу тов. Сторчила «Про роботу комсомольської організації університету». В дебатах виступили Коваль, Чечівна, Кліщевський, Штерн, Рябова, Муратов, Майданюк, Плоткіна, Калуст'ян.

Під керівництвом партійної організації комсомольська організація університету за звітний період провела велику роботу. Основним завданням було виховання високоїдейних, кваліфікованих фахівців-педагогів.

Боротьба за високу успішність, за глибоке і творче засвоєння студентом всіх дисциплін була в центрі уваги комсомольської організації. Питання успішності та дисципліни студентів неодноразово обговорювались на засіданнях комітету комсомолу. Велика робота проводилась комсомольською організацією по залученню молоді до громадсько-корисної праці. Введено самообслуговування в учбових корпусах і в гуртожитках, комсомольці беруть активну участь в роботі по озелененню та впорядкуванню міста.

Комсомольська організація шефствує над промисловими підприємствами міста, школами, колгоспами. Організовано підготовчі курси, консультаційні пункти, проводяться спільні вечори, концерти, недільники.

Комсомольська організація залучає студентів до агітаційно-пропагандистської роботи. Комсомольці працюють агітаторами серед населення, створена лекторська група при комітеті комсомолу. Цінну ініціативу виявили комсомольці II курсу історичного факультету (комсорг Кліщевський). Вони взяли на себе зобов'язання підготувати до кінця навчального року лекції з питань комуністичного будівництва, з історії КПРС, з якими комсомольці виступлять під час

літніх канікул перед трудящими області.

Комсомольські організації факультетів беруть участь у проведенні політінформацій в групах. Найкраще політгодини проходять в тих групах, де агітатори спираються у своїй роботі на комсомольський актив (IV курс хімфаку, III курс геофаку).

Разом з тим, в роботі комсомольської організації мають місце і недоліки. Комітет комсомолу, факультетські і курсові комсомольські бюро недостатньо виховують в комсомольців творче ставлення до вивчення марксизму-ленінізму в тісному зв'язку із своєю спеціальністю; не було теоретичних конференцій. Мають місце факти порушення трудової дисципліни. Особливо низький рівень дисципліни на фізико-математичному факультеті. Комітет комсомолу не узагальнює і не поширює позитивний досвід роботи комсомольських організацій факультетів.

Є серйозні недоліки у внутріш-

ньоспільковій роботі. Нерегулярно скликаються факультетські і курсові комсомольські збори, багато комсомольців не мають доручень. Так, на біологічному факультеті лише п'ята частина комсомольців займається активною роботою.

Для активізації комсомольської роботи необхідно покращити виховну роботу серед студентів університету; вести систематичну роботу в галузі етичного і естетичного виховання студентів. Комсомольським організаціям факультетів і кафедр треба залучати більше студентів до наукової роботи, особливо по госпдоговірній тематиці. Розширяти і зміцнювати зв'язки комсомольської організації з робітничою молоддю. Треба поліпшити роботу гуртків художньої самодіяльності, підвищити масовість спортивних секцій, більше турбуватися про організацію культурного відпочинку студентів.

Ось ті завдання, які стоять перед комсомольською організацією нашого університету.

Радісно і урочисто відзначили Першотравневе свято студенти та співробітники нашого університету. В день міжнародної солідарності трудящих вони ще раз продемонстрували свою згуртованість і відданість рідній Комуністичній партії і Радянському уряду.

На фото: колони університету на першотравневій демонстрації трудящих.

Фото П. Іванова.

Преса—могутня зброя у боротьбі за комунізм

5 травня — в пору весняного цвітіння — наша країна широко відзначила День Преси. Наша радянська преса виникла під могутнім крилом Ленінської партії. Історія нашої преси нерозривно зв'язана з історією більшовизму. Революційна непримиренність, відданість ленінізму, мужність, глибока партійність—ось основні якості наших газет і журналів.

Наша преса — від стіннівок до «Правди» — була і є прапороносцем і співцем революції і комунізму. Вона виховувала і виховує радянських людей в дусі патріотизму, інтернаціоналізму та дружби народів, надихала і надихає на героїчні подвиги, вчила і вчить жити і працювати по-новому, по-комуністичному. Вона — перший друг і порадник. До неї звертаються всі, бо вона є могутньою безвідмовною зброєю у боротьбі за комунізм.

Високу оцінку працівникам преси дав М. С. Хрущов. На з'їзді радянських журналістів у Кремлі 14 листопада 1959 року він говорив: «Дорогі товариші журналісти! Письменників ми називаємо помічниками партії. Хай письменники не ображаються на мене, коли я скажу, що ви, журналісти, не тільки вірні помічники, а буквально підручні нашої партії — великі борці за її справу. Чому підручні? Тому, що ви справді завжди у партії під рукою. Як тільки треба яке-небудь рішення роз'яснити і здійснити, ми звертаємося до вас, і ви, як найвірніший приводний ремінь, берете рішення партії і несете його в саму гущу нашого народу».

Сила нашої преси в її нерозривному зв'язку з масами. Вона покликана нести в маси ленінські ідеї про будівництво соціалізму і комунізму. Сьогодні найважливішим завданням нашої преси є пропаганда грандіозних ідей і справ семирічки, організації, мобілізації трудящих на дострокове виконання завдань, поставлених історичним ХХІ з'їздом КПРС.

В дні традиційного свята преси працівники газет і журналів, робітники і студенти роблять бойовий огляд сил, відзначають як успіхи, так і недоліки в своїй роботі.

У нас, в університеті, крім багатотиражної газети «За наукові кадри», виходить 6 факультетських стінних газет, 6 стіннівок кафедр, установ та друкарні, десятки «блискавок», курсових та спортгазет, «Наукові бюлетені».

За минулий рік наша преса виросла, стала більш дійовою, різноманітною, живою.

Але — і не треба прямо сказати — не всі газети цікаві, не всі газети читаються. Є в нашій університетській пресі ще сухість, невибалюваність, мовна і жанрова бідність. Не завжди і не всі редколегії оперативні, не завжди піднімаються гострі і наболілі питання. Ми повинні позбутися цих недоліків. А це можна зробити лише шляхом правильного підбору кадрів до редколегій газет і постійного контролю та допомоги з боку партійних та громадських організацій.

Преса — це наша зброя. І діє вона безвідмовно, коли вона в надійних і вмілих руках.

НАКАЗ

ректора Одеського державного університету
ім. І. І. Мечникова від 5 травня 1960 року

На відзначення Дня Преси оголошую подяку активним працівникам університетської багатотиражної газети «За наукові кадри» та факультетських стінгазет:

Бернасовській А. А., друкарці газети «За наукові кадри».

Іванову П. Г., фотокореспондентів газети «За наукові кадри».

Морозу В. Л., завідувачу відділом культури газети «За наукові кадри».

Шендрику Г. А., кореспондентів газети «За наукові кадри».

Шепелєву Ю. В., завідувачу комсомольським відділом газети «За наукові кадри».

Мелеховій І. О., членів редколегії газети «Філолог».

Кретову Ю. Є., головному редакторові газети «Історик».

Булатовій Н. В., головному редакторові газети «Радянський хімік».

Махчеляну Г. Г., членів редколегії газети «Земля і надра».

Иде засідання редакції.

Фото П. Іванова.

Із спогадів про В. І. ЛЕНІНА

Ленін як редактор

(За спогадами Карпінського).

В той час дезорганізатори партії, меншовики, завдяки зраді Плеханова, захопили в свої руки центральний орган партії — «Искру». Становище ще більше погіршилось, коли більшість ЦК пішла на примирення з редакцією «Искры», з Радою партії і зажадала від Леніна припинити боротьбу проти меншовиків. Але не такий був Володимир Ілліч, щоб здавати позиції, які він вважав принципово правильними. Саме влітку 1904 року він і вирішив поставити видання свого, більшовицького органу. Ленін запропонував назвати його «Вперед». Партійний орган як плід колективної творчості партії — ось чудовий принцип, що лежав в основі редакторської роботи Володимира Ілліча.

Карпінський згадує, що Володи-

мир Ілліч дуже любив роботу редактора, високо цінував значення преси в боротьбі партії за її цілі. Відомо, що Володимир Ілліч, будучи вже главою Радянської держави, в анкетах, на запитання про професію, писав: «журналіст», «літератор». З глибокою повагою ставився сам Володимир Ілліч до друкованого слова і такого ж ставлення вимагав від інших.

Насамперед він вимагав від автора ґрунтовного марксистського обізнання з висвітлюваним питанням. Всезнайства Володимир Ілліч терпіти не міг.

Друга його вимога: вміти викладати думку своїми власними словами. Він шукав у статті, в кореспонденції живу, свіжу думку, живе, яскраве слово, іскорку таланту, цікаві факти. Володимир Ілліч на-

магався зберегти своєрідну мову робітничого кореспондента, його манеру викладу.

— Як вони вміють просто і добре писати! От би нам так навчитись! — частенько говорив Володимир Ілліч.

Володимир Ілліч завжди виявляв неослабну увагу до всіх дрібниць газетної роботи.

«Кожний номер ЦО, — пише Надія Костянтинівна, — продумувався до найдрібнішої деталі, до останньої буквочки».

Володимир Ілліч ставився з повагою до праці складальника, переписувача, коректора, як до вської праці.

Таким залишився Ленін у пам'яті Карпінського: «Дійсно, вождь партії і разом з тим такий простий товариш».

НАРОДЖЕННЯ КОМСОМОЛУ

...Незабутній, історичний для життя комсомолу 1920 рік. III з'їзд комсомолу. Великий актовий зал в будинку № 6 на Малій Дмитрівці в Москві (тепер Театр імені Ленінського комсомолу) наповнений до краю.

Чекаємо Леніна. А поки що співаємо, сперечаємось... І раптом в залі почувся радісний вигук — Ленін! Володимир Ілліч якось несподівано з'явився на сцені. Ось він стоїть, посміхається, зовсім близько, поруч з тобою, і серце переповнене щастям. Кілька хвилин не змовкає хвилююча овація. Але Ленін показує на годинник і просить нас втихомирити свої почуття. Настає тиша.

Ленін наближається до краю сцени, уважно вдивляється в напружені обличчя і неголосно говорить:

— ...Мені хотілося б сьогодні поговорити на тему про те, які основні завдання Спілки комуністичної молоді і в зв'язку з цим — якими повинні бути організації молоді в соціалістичній республіці взагалі.

Стало ще тихіше, а Ленін, ніби розмовляючи з нами і з усією молоддю країни, продовжував:

— І от, підходячи з цієї точки зору до питання про завдання молоді і спілок комуністичної молоді, їх можна було б виразити одним словом: завдання полягає в тому, щоб вчитись.

Скажу відверто — не всі ми відразу зрозуміли глибокий смисл ленінських слів... Багато делегатів приїхали на з'їзд прямо з фронту, інші — з заводів, фабрик, сіл. Всі разом ми билися з ворогами, працювали, агітували, щодня виконували безліч справ, самовіддано вкладаючи всі свої сили і почуття в будівництво нового світу. Цим, здавалось, і вичерпуються наші завдання. І раптом — вчитись!

Ленін бачив наше здивування. Простими і зрозумілими словами, іноді повертаючись до сказаного, підкреслюючи зміст глибоких теоретичних положень прикладами з наших же буднів, з боротьби трудящих, він пояснював, що таке комунізм і чому комуністичне су-

спільство можна будувати, тільки спираючись на науку, на знання, нагромаджені людством.

— Але це суспільство можуть будувати тільки робітники, селяни, — говорив він. — Старше покоління завоювало Радянську владу. Цим уже забезпечені умови для будівництва і перемоги комунізму. А будувати комуністичне суспільство і жити в ньому буде те покоління, якому зараз 15—20 років.

В серце і мозок глибоко западали ленінські слова: учитися комунізму, вперто і наполегливо вчитися математики і хімії, історії і будівельної техніки, і ці знання поєднувати з продуктивною працею на підприємствах, впроваджувати їх у землеробстві, бути освіченими людьми і трудівниками — віддавати всі сили в ім'я перемоги комунізму.

Ми слухали Леніна, і комунізм з мрії, з далекого, туманного майбутнього став відчутною, живою справою, яку ми можемо будувати, створювати.

Є. М. ГЕРР.

Молодь повинна вчитися у Леніна

Володимир Ілліч був у повному розумінні слова учителем. Зустрічі з ним відігравали прямо-таки виховну роль. Він учив своїм прикладом, своїми вказівками, своїм керівництвом, всією своєю особою.

Нехай кожний, хто хоче вчитися у Леніна, запам'ятає: ніяких поспішних висновків! Ніяких неперевічених тверджень! Ніяких скоро-спілих фраз, що не є точним висновком з строго перевірених даних!

Чого важко було навчитися у Володимира Ілліча, настільки він у цьому переважав своїх співрозмовників, — це його вміння в усьому, до останніх дрібниць, проводити найповнішу систематичність. Хоч би де він був, вся його робота, весь його день були завжди строго систематично розподілені. Така ж строга система панувала в його книжках, в його паперах, взагалі в усьому його особистому житті.

Систематичність, строгу обдуманість, раціональність він вважав необхідним проводити і в особистому житті. Він наполягав, щоб ті, хто з ним працює, своєчасно відповідали, вживали потрібних заходів для збереження свого здоров'я,

щоб їхнє життя було врегульованим, раціональним і обдуманим, без панування випадковостей і халатності.

Ділові міркування повинні панувати над особистими, кожний особистий момент мусить відступати перед інтересами справи... Разом з тим він відзначався найтоншою делікатністю у відношенні до своїх співробітників, він навіть вмів неприємно надати такої м'якої і тактовної форми, яка цілком обеззброювала співрозмовника.

Найвищою ж його якістю у діловій роботі слід визнати його свідоме підкорення колективу навіть у тих випадках, коли колектив, на його думку, помиляється. При своєму колосальному авторитетові він у більшості випадків переконував своїх товаришів по організаціях, радянських чи партійних. Проте бували випадки, коли його думка не проходила і він лишався в меншості. Його підкорення організації було повним і безумовним. Він ніколи не діяв голим авторитетом, а тільки аргументами і переконаннями, і він ніколи не пускав у хід факту свого безприкладного впливу, щоб подолати опір

інакомислячих, а завжди аргументував, переконував і не заспокоювався, поки не переконає інших. Я одержував від нього кілька послідовних записок з новими аргументами, коли він старався мене в чому-небудь переконати. Я пам'ятаю його суперечку з приводу одного болішого особистого внутріпартійного питання з дуже видним товаришем. Виклавши свої аргументи, Володимир Ілліч сказав: «Я переконаний, що перед будь-якими партійними зборами я доведу, що ви неправі, і що будь-які партійні збори з цим погодяться». Він ніяк не мислив інакше перемоги над інакомислячим, крім як у формі перемоги своєї аргументації в межах організації.

В особі Володимира Ілліча ми маємо справді неперевершений зразок представника пролетарської культури, культури, основаної на точності знання, на раціональності всієї людської роботи, одним словом, на пануванні розуму над природою і суспільно урегульованого виробництва — над сліпою стихією.

Г. В. ЧИЧЕРІН.

В обсерваторії

До 1 травня колектив співробітників обсерваторії успішно закінчив обробку радіоспостережень метеорів, що проводилися під керівництвом Одеської обсерваторії рядом радянських наукових астрономічних установ за програмою Міжнародного геофізичного року. Дані спостережень надіслано до Світового центру збору даних в Москву.

Співробітники обсерваторії одержали понад 100 оригінальних фотознімків метеорів. Вчені-астрономи ведуть інтенсивну роботу по узагальненню даних фотографічних спостережень метеорів.

Астрономічна обсерваторія ОДУ підтримує тісні зв'язки з рядом закордонних астрономічних наукових установ, виконуючи функції Світового Центру по вивченню короткоперіодичних перемінних зрок типу RR Ліри.

Спостереження, що велися за програмою МГР, використані співробітниками обсерваторії Аболакнін, Рубльовим в кандидатських дисертаціях, робота над якими успішно завершується. Добрих успіхів досягли студенти-дипломанти Загинайло, Ковтун, Лисина, Родригес, Пустильник. Вони вели дослідницьку роботу в обсерваторії. До першого травня вони закінчили свої дипломні роботи.

КУРСОВІ У ГЕОГРАФІВ

В цьому навчальному році цікава тематика курсових робіт у фукантів кафедри фізичної та економічної географії.

В своїх курсових роботах студенти-фізгеографи IV курсу робили фізико-географічну характеристику того району, в якому вони проводили переддипломну практику. Курсові роботи Ковтуна, Сомова та інших — це теоретична підготовка до літніх експедицій в Карпатах і на Дніпровській ГЕС.

Тематика курсових робіт економічних географів тісно пов'язана з науковою роботою кафедри. Декілька студентів курсу присвятили свої роботи вивченню функцій міст Закарпаття. Решта студентів знайомляться з напрямком спеціалізації Одеського раднаргоспу.

Треба сказати, що курсові роботи наших студентів набувають наукового характеру, деякі з них матимуть практичне значення.

Є. ВЕЙДЕ,
студентка IV курсу
географічного факультету.

* Коли в серці твоєму молодому *

«Если в сердце твоём молодом
Комсомольский горит огонек,
Вместе с нами иди,
Ждет тебя впереди
Радость дальних дорог!».

Пісня ширилася, росла, дзвеніла. Багато хто зупинявся біля ВАЗ'у, захоплений красивим виконанням. Заглядав і бачив на сцені невеличку групу молодих, веселих, запальних. Вони, здавалося, співали про себе, про свою молодість.

...Це було півроку назад. Студенти II курсу українського відділу філологічного факультету готувалися до I концерту у підшефних, робітників судноремонтного заводу. Хвилювалися: як зустрінуть? А раптом... Та концерт пройшов на славу. Перший крок зроблено!

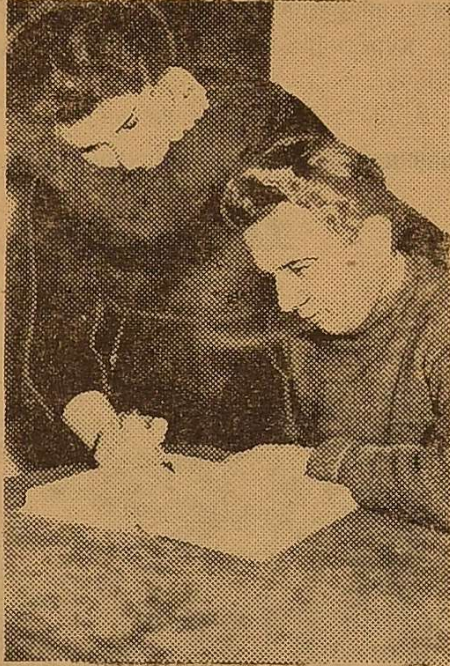
З цього все і почалося. Активно включилися комсомолки в життя гуртожитку. Як господарі, приходили вони в червоний куток, а звідти, розбившись на групи, йшли в кімнати. Ох, і погано ставало тим, в кого абияк прибрано ліжко чи насмічено (а це було спочатку) в кімнаті. Тут же випускали «Листок тривоги». Присоромлять — і не оглянешся. Скоро чистіше стало в кімнатах: приємно, коли тебе хвалять, та ще й дівчата. І тепер все частіше «Листки слави» з'являються.

Але вони не були лише «блюстителами порядку» — ні, вони намагалися все хороше, що було у них на курсі, передати своїм друзям. Якоюсь вихователь гуртожитку Лілія Олександрівна поскаржилася: «Погані справи у нас з художньою самодіяльністю». Кому ж допомогти, як не їм, кращим співакам факультету?! Наступного ж дня приїхали Люба Стрельцова, Нюся Гінкул, Маруся Стерненко, Валя Горобцова.

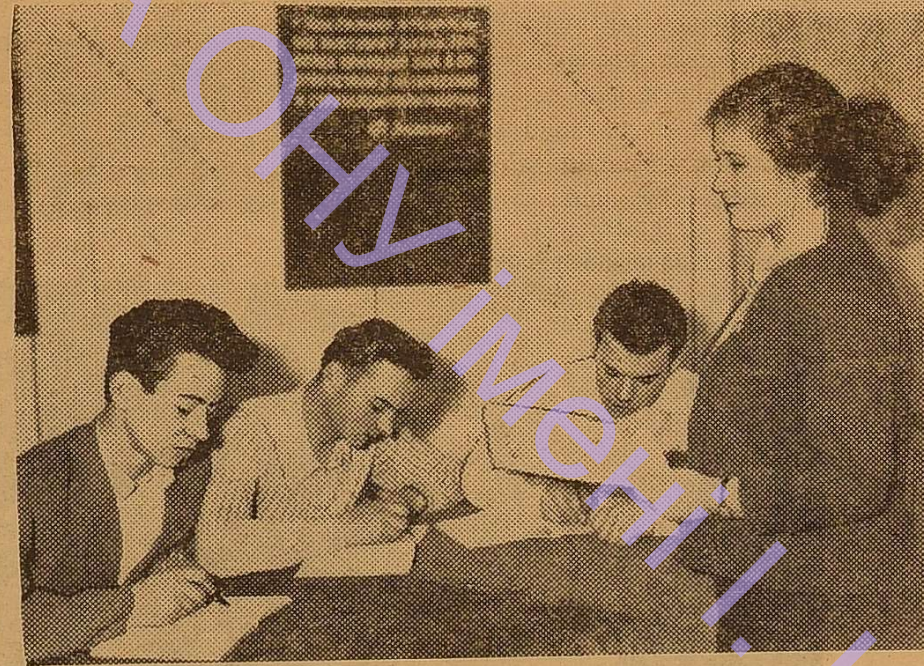
— Хлопці, хто хоче співати в хорі, приходьте до червоного кутка, — запрошували вони, заглядаючи в кожну кімнату. Скептично дивилися на це деякі: нічого з цього, мовляв, не вийде, були без хору і будемо. Та таких, на щастя, було небагато. Більшість робітників з радістю поставилися до пропозиції дівчат. «Організувати спільну самодіяльність — от це здорово!» — так думали і Миша Литвин, і Боря Отян, і Саша Ткач і багато інших.

Тепер дні були у дівчат до відказу заповнені. Вдень на лекціях, а ввечері — до підшефних, на репетицію. А підготовка до семінарів, практичних занять, а фізкультура? Але вони і в навчанні встигали і на репетицію приходили всі до од-

ної. І в результаті — вдалий виступ робітників і студентів на заводському вечорі. Тепло прийнятий концерт захопив і колишніх байдужних. Тісно стало в червоному кутку. Сюди приходили і пісень поспівати, і пограти в шашки, шахи. І не лише відпочити. Кожного тижня в середу тут працював консультативний пункт, організований дру-

гокурсниками. Найважче хлопцям давалися іноземні мови. «Швидка допомога» в особі Лени Панченко, Люди Гончаренко, Ніни Білик з вогником поставилася до своїх обов'язків вчителя. Ці заняття допомогли і самим дівчатам краще засвоїти іноземні мови.

Почалася сесія. Важка вона була в цьому році. Але «швидка допомога» продовжувала працювати. Не було випадку, щоб Лена, Ніна, Люда пропустили заняття з робітниками.

На II курсі не було жодного «завалу». І тут дружба з робітниками

допомагала. Вона зобов'язувала бути прикладом для своїх друзів. І дівчата були хорошим прикладом: всіюди вони встигали: і екзамени скласти, і вечір відпочинку підготувати, і стіннівку випустити, і в культпохід піти.

— Давайте вечір вальсів організуємо, — запропонувала Валя Бджола.

— Ні, краще вечір, присвячений Шевченкові, — сказала Оля Данилова, — хлопці вже давно прохали.

— А ми ось як зробимо: одна група нехай готує вечір вальсів, а друга — шевченківський, — резюмувала культсектор Валя Горобцова. Так і вирішили.

Часто можна було зустріти в бібліотеці Людмилу Бараневич, Ніну Білик, які відповідали за вечір вальсів. Вони підбирали літературу для невеличких доповідей і музичної вікторини. А Валя Черненко працювала над шевченківським «Кобзарем». В гуртожитку 2 рази на тиждень збиралися на репетиції хору, який розучував «Реве та стогне Дніпр широкий» і «Думи мої...».

...Надовго залишаться в пам'яті і мелодії Штрауса та Ліста, і шевченківський «Заповіт», і «Причина». Надовго запам'ятається і спільна поїздка в Іванівський район з концертом.

— Жаль розлучатися! — говорять дівчата. — Але в наступному році

„ЧЕХОВ У ЗВ'ЯЗКАХ З УКРАЇНОЮ“

Книжка доцента М. О. Левченка «Чехов у зв'язках з Україною», що вийшла в світ на початку цього року, привернула до себе увагу широких кіл читачів новизною поставлених в ній питань, яскравим висвітленням зв'язків великого Чехова з українським літературним процесом.

Заслуга М. О. Левченка як дослідника-літературознавця в тому, що він одним з перших в нашій республіці, не претендуючи на вичерпність викладу теми, зумів в чотирьох розділах своєї роботи розкрити роль України в житті і творчості класика братнього народу, без припущень і перебільшень переконливо показати роль і значення чеховської творчості в розвитку української новели кінця XIX і початку XX століття. Живою, образною мовою; вміло добираючи факти, М. О. Левченко зумів не лише розкрити особисті сторони Чехова з корифеями української сцени — М. Заньковецькою, М. Кропивницьким, М. Садовським, — але й відбити своєрідний відгомін чеховської драматургії в житті українського театру. І, нарешті, торкнувшись питань чеховської традиції в українській літературі, М. О. Левченко почав розробку однієї з цілих проблем українського літературознавства.

Все це дає нам право вважати книжку М. О. Левченка цінним надбанням російсько-українського культурного єднання.

М. ІЛЬЯНКОВ.

ПОЧАЛИ СКЛАДАТИ ЗАЛІКИ

Наближається екзаменаційна сесія, закінчилися практичні заняття, семінари, дочитуються останні години лекцій з педагогіки та фізіології людини і тварин. В цю сесію нам потрібно скласти 4 екзамени: політекономію, педагогіку, фізіологію рослин, фізіологію людини і тварин. Обсяг матеріалу великий. Зараз ми розпочинаємо складати заліки. 25 квітня успішно склали перший залік з сільськогосподарської мікробіології. Недавно ми захищали курсові роботи. Всі вони оцінені на «відмінно». Багато робіт піде на виставку.

Г. АРАСИМОВИЧ,
III курс біологічного
факультету.

НАШ АГІТКОЛЕКТИВ

56 викладачів, лаборантів і студентів нашого університету проводять велику ідейно-виховну роботу серед населення. Агітаційна робота ведеться в двох напрямках: бесіди серед населення і масові заходи в агітпункті. Кращими факультетськими агітколективами є колективи філологічного та історичного факультетів. Агітатори цих факультетів (старші агітатори — тт. Сербреннікова і Дроздова) вносять багато нового в політико-виховну роботу з населенням, прислухаються до запитів мешканців будинків. Агітколектив філологічного факультету в будинку № 5, по вулиці Садовій, організував гуртки по вивченню іноземних мов, заняття в яких проводять викладачі кафедри іноземних мов, провів бесіди на теми: «Організація режиму школя-

ра», «Як організувати дитячий майданчик» і т. д.

Агітатори історичного факультету, закріплені за будинком № 13, по вулиці Щепкіна, організували колективні відвідування обсерваторії, зустрічі з лікарем і т. д.

Успіх роботи на цих факультетах визначається, насамперед, тим, що тут агітатори з душею ставляться до дорученої справи. Багато допомагають їм факультетські партійні організації. Добре працюють агітатори тт. Сікорська, Стасенко, Ципіна, Головченко, Авербух, Гірінг, Зінкіна, Козіна, Мартинова, Плонська, Степанок, Черняк та інші.

Багато уваги роботі колективу приділяють завідувач агітпунктом т. Бозіна і її замісник т. Сардарова.

В. СКРИЛЬОВА.

Закінчується навчальний рік в системі партосвіти

Велике значення у підвищенні ідейно-політичного рівня трудящих мають теоретичні конференції і заняття методологічного семінару. Ці види роботи широко використовуються на біологічному факультеті. Так, в I-му півріччі 1959—1960 учебного року відбулося 4 заняття методологічного семінару з теми: «Світогляд Ч. Дарвіна і його наукова діяльність». Ці семінари проводилися в зв'язку з 100-річчям з дня виходу в світ його твору «Походження видів».

Всі співробітники факультету самостійно оволодівають марксистсько-ленінською теорією. На факультеті організовано дві групи по вивченню філософії і одна — по вивченню історії КПРС. З само-

стійно вивчаючими проведено теоретичні конференції. В групі по вивченню історії КПРС темою конференції було: «Новий період розвитку Радянського Союзу — період розгорнутого будівництва комуністичного суспільства». З доповідями виступили тт. Л. С. Суворова, К. Б. Бурлай, А. Н. Белан, Е. М. Шварцман, Н. Г. Чербаєва. Консультант, доцент І. М. Фролов, відзначив хорошу підготовку доповідей.

В групі по вивченню філософії під керівництвом консультанта, професора Р. О. Файтельберга, проведено конференцію на тему: «Ленінська теорія відображення і вчення І. П. Павлова про аналізатори». Цікава доповідь З. М. Волі-

викликала жваве обговорення. Виступили також професор А. І. Воробий та доцент М. В. Домбровська.

В групі консультанта, професора М. О. Савчука, проведено конференцію на тему: «Ленінське вчення про істину і його значення в розвитку біології». З доповідями виступили доценти С. Б. Грінбарт, П. І. Дмитрашко, А. С. Чернишенко.

До 90-річчя з дня народження В. І. Леніна на факультеті було проведено науково-теоретичну конференцію, присвячену цій знаменній даті.

Доценти П. І. ДМИТРАШКО,
А. С. ЧЕРНИШЕНКО.

Володимир Зінченко

Переклади з Юліана ТУВІМА ПРО ШТУЧНІ ДОБРИВА СТАРОДАВНЬОГО СВІТУ

(Наукова лекція)*

Я ДУЖЕ вдячний Дирекції польського радіо за пропозицію виступити сьогодні перед мікрофоном на сільськогосподарську тему. Це було завжди моєю мрією, і я навіть почував себе дещо скривдженим тим, що запаси агрономічних знань, які я посилаю, марнуються під спудом і не можуть приносити користі широкому верству наших землеробів. Такий стан речей, нарешті, підлягає змінам. Не знаю, правда, чому для цього виступу дирекція обрала саме день першого квітня, але не думаю, щоб це була злистість, пов'язана з традиційним *rgima argilis*. Я можу заповнити шановних радіослухачів, що й будь-якого іншого дня на протязі року я говорив би те ж саме, тобто тільки те, що дали мені багаторічні студії в галузі агрономії та прикладної агротехніки.

Почну з короткої, але змістовної наукової лекції про штучні добрива стародавніх часів, а потім перейду до сільськогосподарської пошти, даючи відповідь на надіслані запитання.

Вже стародавні асирійці не знали штучних добрив. Асирія — це була взагалі країна надзвичайно красива, і навіть, можна сказати, розташована географічно. Але що ж? Населення, спираючись на клинопис, почало грішити (рік 2764 до нашої ери) і після кількох тисячоліть одного прекрасного дня могутня держава, викликавши повсюдне обурення, занепала. Скажемо прямо, що існування асирійського короля Хаммурапі не є достовірним, вчені вагаються, чи такий король взагалі жив коли-небудь, зате ми напевне знаємо про існування його сина, Асурбаніпала, ладного воїна, який, між іншим, відзначався добрячим зростом. Та повернімося до нашої теми.

Про штучні добрива ми також не знаходимо й натяку в єгипетських папірусах, які не слід плутати з єгипетськими папіросами. Це ж стосується сфінксів, а також пірамід, які після споршування дають засіб проти головного болю, так званий пірамідон. Дехто твердить, що кращим є порошок з півником... Можливо. Хто із нас не знає півня? Коли цей милий птах, звеселяючи своїм шебетанням наші самотні години в лісовій тиші, скаче з гілки на гілку, чиє ж серце не затремтить від зворушення? Півня не слід плутати з куркою, хіба вже коли йдеться про яйця — дуже поживну страву, яка містить у собі однакову кількість білків і жовтків. Але повернімося до нашої теми. Ми говорили про єгипетські папіроси. Курити їх взагалі дуже шкідливо, через те, що тютюн має в собі елемент, так званий нікотин, який отруєє тканини нашого організму і викликає ряд фізіологічних розладів. Прийшли ми тоді до незалежного висновку, що в Єгипті штучних добрив не знали.

Не краще було в Греції. Поділена на північну і південну, Еллада була зразком римських цнот і тієї погоди, про яку так добре сказав

* В іншій редакції назва — «Сільськогосподарська пошта». В перекладі на українську мову друкується вперше.

поет: «А як буде сонце і погода, по садочку разом ми походим, будемо фіалки рвати». І справді! Хто ж не любить фіалок, цих скромних пахучих квіточок, що ростуть у схованках на березі джерела? Взагалі, прошу вас, природа! Має рацію великий німецький поет Віллем Гете (XIX сторіччя), який, спостерігши якомсь її, прошепотів: «О, Nature!» Великий то був талант і дуже заслужена людина.

Якщо вже зайшла мова про талант, то і греки мали кілька першорядних і дуже цікавих пер. Хто із нас, наприклад, не чув про Ахілеса, власника знаменитої п'яти («п'яти Ахілеса»). Велика це була людина і громадянин. Помер він в кінці життя і від того часу втішається заслуженою популярністю. Та повернемося до нашої теми. Штучних добрив не знали також в Римі (Roma). Спалений колись тираном Нероном, Рим є сьогодні столицею сонячної Італії, вітчизни Данте, який народився в році ... тисяча ... кількості ... кількадесят якимсь році... Справа не в цьому. Це був великий поет! Під блакитним небом своєї вітчизни писав дуже хороші твори, причому в них абсолютно немає мови про перегній. Те ж саме було і в Англії...

Прошу прощення, бо з невідомих для мене причин, літературний працівник радіо робить розпачливі міни і подає мені знаки, щоб я закінчував свій виступ. Ет, заздрість! Отож закінчую лекцію і приймаюся за сільськогосподарську пошту.

(Далі буде).

СПОРТИВНІ НОВИНИ

ПЕРЕМОГЛИ НАТРЕНОВАНІ

Легкоатлетичний сезон цього року розпочався першістю університету. Довгоочікувані перші старту завжди дуже цікаві, і не дивно, що коли пролунав перший постріл стартера, всі — і болільники, і спортсмени — зібрались біля стометровки. Цю дистанцію серед дівчат найкраще пробігла студентка IV курсу фізмату Олена Повага (її час — 12,7 сек.).

В цей день О. Повага ще двічі

перемогла. Вона найшвидше пробігла 200 метрів і стрибнула у висоту на 135 см (правда, в останньому виді вона перемогла Світлану Калюжну за кількістю спроб). Лише систематичні та старанні тренування допомогли Олені стати різносторонньою спортсменкою і добитись важких, але почесних перемог.

Не менш цікаво проходили забіги на короткі дистанції у юнаків. З

непоганими для початку сезону результатами закінчили змагання на 100 метрів М. Фролов (11,4 сек.), Г. Моцаренко (11,5 сек.), М. Тимяшов (11,7 сек.), А. Ліщенко (11,9 сек.).

В інших секторах стадіону «Спартак» в цей час змагались дискболі, стрибуні, металісти. Слід відзначити непоганий результат В. Бондаренка (I курс фізмату), який послав спис за 50 м. Героргій Куліш переміг всіх стрибунів — 160 см., хоч цей результат не є відмінним. До речі, в нашому університеті тренери ніяк не можуть виховати хоча б кілька хороших стрибунів, які змогли б успішно виступати хоча б у змаганнях на першість міста.

В стрибках у довжину перемогла М. Вержицька.

Поза конкуренцією були історички С. Петліцині — у змаганнях з штовхання ядра — та С. Черниця — дискболка.

В командному заліку перемогли спортсмени фізмату.

А. ГЛУЩАК

*****

ЧЕПУРНИЙ — чемпіон з шахів

У впертій боротьбі проходив чемпіонат університету з шахів. Спочатку лідерство захопив першорядник Гусак, який впевнено виграв партію за партією. За ним весь час пильно «слідкували» Семчишин, Павлов та Чепурний, який після поразки в першому турі набрав 11½ очок з 12. Зустріч між Чепурним і Гусаком закінчилась ефектною перемогою першого, який не зупинився перед жертвою ферзя. Ця поразка виводить Гусака з рівноваги, він в наступному турі програє третьоряднику Кучеренкові і випадає з боротьби за перше місце.

Зустріч між двома іншими лідерами Павловим та Семчишином закінчилась на користь Павлова.

Перед останнім туром Чепурний відірвався на ціле очко від конкурентів і тільки поразка в останньому турі від Боровика дозволила Павлову наздогнати лідера. Таким чином, для першого місця була вирішена.

Матч на звання чемпіона університету закінчився переконливою перемогою першорядника Чепурного, який вояв відмінний реванш за поразку в першому турі. Павлов виконав норму першого розряду, а Могильницький та Кучеренко — другого.

На основі результатів першої буде укомплектована збірна університету, яка братиме участь в загальнономіських змаганнях з шахів.

О. КАМІННИК,
кандидат в майстри.

Редактор В. В. ФАЩЕНКО.

ПРИЙШЛА ВЕСНА

Фотоарис П. Дутка.

(Подається в порядку конкурсу на кращий фотонарис).

**

Теплий весняний промінь грає у струмках фонтану.

(Фото зверху).

**

Художник зарисовує перші бруньки...

(Фото посередні).

**

А тут вже милуються буйним цвітінням саду.

(Фото внизу).

**